

(тукъ)
Читалище „Образование“

ЦЪНАТА
на
в. „НЕДѢЛЯ“
е:

Въ България за година 4 лева
За шест мъсеки 2'50
„ три „ 1'50

Въ странство:

За година 5 лева
„ шест мъсеки . . . 3 „
„ три „ 2 „

Неплатени писма не се приематъ.

Абонамента въ предплата.

Еднинъ брой 20 стотинки.

НЕДѢЛЯ

ДВѢ - НЕДѢЛЕНЪ ПОЛИТИКО-ИКОНОМИЧЕСКИ И КНИЖОВЕНЪ ВѢСТНИКЪ

Всички абонати има право да си достави загубения брой, но току сълѣдъ получаването на слѣдующия брой. Инакъ, слѣдъ туй врѣме плаща като за „старъ“ брой, и то ако има.

Adressse
Redaction „Nedèlia“
Pleven.

Редакцията е взела за правило да не испълнява никакви поръчки, които не сѫ придвижени съ стойността.
За обявленията се плаща сълѣдъ първото публикуванье.

КЪМЪ АБОНАТИТЕ НИ. — През последни тълько дни, въ редакцията ни продължаватъ да се получаватъ купъ писма отъ провинциалните ни абонати, нъкои отъ които си внасятъ абонаментната стойност, а повечето ни объщаватъ, че през настоящия мъсецъ ще ни се издѣлжатъ, същевременно като ни насърдчаватъ въ това наше дѣло. Обаче ний ръшихме да не обнародваме още отъ сега имената на предплатившите ни абонати. Това ще направимъ през идущия м-цъ Мартъ, за да се даде възможност на всички нашъ абонати да ни се издѣлжатъ до туй връме, като щемъ обнародваме имената и на тия уважаеми г-да абонати, които обичатъ да злоупотрѣбяватъ съ наши материали жертви и денонощни трудове, но и то полагаме за благото на народа ни.

При, това дѣлъни сме пакъ да извѣстимъ, че, издаванието на нашия вѣстникъ е гарантирано за през цѣлата година отъ печетаря, тана сѫшо и г. г. съдебнитъ пристави ще ни бѣдѣтъ на помощъ чрезъ публикациите си обнародвани въ нашия вѣстникъ, които до нѣде ще покриватъ разноските по отпечатванието му, тана щото, никой да се не съмнява, че вѣстникътъ ни ще спрѣ, както това обикновено е у насъ съ партизански вѣстници. Цѣльта на нашия вѣстникъ, както е извѣстно вѣче, не е да поддѣржа нѣканви партини или франции, или пъкъ личности, а просто да работи за искореняванието на съществуващите у насъ партизанщици, морално и политico-икономическо вѣспитание на илътия нашъ народъ. Съ та-кава една благородна цѣль твърдо сме увѣрени, че между народа ни ще испъннатъ танива единци, които да ни поддѣржатъ, както това захвана да се забълъзватъ още отъ появяванието на вѣстникътъ ни.

Впрочемъ ний пакъ се обрѣшаме съ молба къмъ непрѣплатившите наши абонати, да уважатъ тѣзи наша чистосърдечна исповѣдъ и безъ никанъвъ страхъ да ни се издѣлжатъ часъ по-скоро, защото, както съобщихме още въ мини-лътъ номера, ний имаме голъмо желание да издаваме еженедѣлно вѣстникътъ си, а за да направимъ това, естественно трѣбватъ пари.

ВѢСТНИКАРСТВО У НАСЪ.

Како сравнимъ иностранините вѣстници съ нашитъ, ние забѣлѣзваме една поразителна разлика: до като въ първите изубилествува богатъ фактически материалъ по всички клонове отъ живота, въ вторите, то есть въ нашите, това или съвършенно липсува или е до-сущъ бѣдно.

Така, въ френските журнали, отъ каквато партия и да сѫ тѣ, вие ще намѣрите фактически съобщения изъ по важнитъ гражданска и угловни дѣла, и—разни произшествия, финансова бюллетини и други икономически данни; вѣсти изъ дѣятелността на централната власт и тая изъ провинцията; вѣсти изъ движението на работниците, па и на селяните, и т. н. Изобщо казано, френско-то вѣстникарство изразява достатъчно текущата дѣятелност въ всичките нѣйни явления.

Въ противоположность на това, вие нѣма намѣрите въ нашите вѣстници вѣсти по гражданска или угловни дѣла, които се разглеждатъ въ толкова окръжни и аппелативни съдилища. Както че ли въ тая обществен-дѣятелност не се изразяватъ важни социални феномени изъ живота като че ли борбата на властта съ пристъпленето, характера на самата пристъпленето и нейното развитие не представляватъ никакъвъ интересъ; като че ли борбата за право въ трибунала не е въ сѫщото врѣме и борба за интересъ, борба за икономическо надмоцие, облѣчена само въ юридически форми. Вие нѣма четете тоже вѣрни и кратки отзиви изъ провинцията, по дѣятелността на окръжните, градските и селските управлени; на постянните комисии, горските и учебните инспекторства, окръжните и околовийските лѣкарни и болници. Това е библиографическа рѣдкостъ. Между това тѣзи именно власти прилагатъ закони, тѣ именно стоїтъ въ най непосредственни отношения съ населението и, като отдалечени отъ центара, най много могатъ да злоупотрѣбяватъ и да парализиратъ благодѣтното дѣятелство на зекона, ако то е такова. Финансовите и икономическите пъти вѣсти, ако и да взъха да се появяватъ напослѣдъкъ, тѣ сѫ отринати отъ политическите вѣстници и сѫ изоставени само на единъ „търговски“, или „търговско промишленъ“ журналъ; а движението на работниците, мизерията на селяните, эксплоатацията на едините и другите—това, освенъ социалистите, на да ли другъ третира. Вижда се, че въ политиката не влизат икономиката, а въ търговията и промишлеността — нѣматъ работа работниците и селяните! Колкото се отнася до тия скъпоценни статистически данни, тия цифренни изрази на обществените отношения, че събиратъ властите, тия данни, не само че не ги съобщаватъ, като на насъ прости журналисти, но целомѣдрено се съхраняватъ, като конфиденциални, до когато статистическото бюро въ София, слѣдъ нѣкой—друга година, не се рѣши да ги изведи на свѣтъ.

Не, въ нашите вѣстници вие по скоро ще намѣрите нѣколко добрѣ (не отричаме това) или злѣ (трѣби да признаемъ) написани уводни или общи статии, сетнѣ, частни политически распри и кавги; посѣтъ ужъ вжтреши, но пакъ дъртови; подирѣ, вжншни (когато ни хваматъ отъ странство, най паче) и, въ заключение, телеграмми, поздравителни, фалшиви протести, и намъ какви си още перипетни изъ провинцията. Съ това обикновено се изчерпва съдѣржанието на вѣстниците ни. Отъ друга страна, тѣ така вѣрно изразяватъ истинското течение на събитията, че ги прочете човѣкъ, би си помислилъ, че България въ огньъ гори! „o tempore o mores“! Съобщаватъ ти ужъ нѣкои факти изъ провинциите живь, но тѣ че до като ги прочетеши главата ти побѣлѣва. Изложътъ ти едно паче отъ туй съобщение и... коментарии, подематъ изново и пакъ коментарии, перефразира-

ВСИЧКО

Що се отнася до вѣстника
писма, рѣкописи, и пр. да се
испраща до Редакцията въ Плѣ-
вънъ а пари до администратора

Д. П. Бакърджиевъ.

Неупотребени рѣкописи врѣ-
щатъ се обратно, само ако ежъ
придружени съ нужднитъ за то-
ва пощ. марки.

За обявленията на сѫдъ прис-
тави се плаща по 5 ст. на дума,
ако се публикуватъ по три ик-
ти, по 3 ст. За частни по 20 ст.
на рѣдъ въ 4-та страница, а за
първата по 50 ст. За срочни
(шестмесечни или годишни) об-
явления се правятъ важни
отстъпки.

Единъ брой 20 стотинки.

Тая осѫдъностъ отъ фактическо и вѣрно съдѣржание въ нашето вѣстникарство е леснообяснима при днешното ни политическо—обществено положение. Паданието на Стамболовия режимъ у насъ прѣдизвика на животъ множество партии и фракции отъ партии. Всѣка една отъ тѣхъ е обявила война на всички други за политическо надмоцие. И, по необходимостъ, всѣки вѣстникъ се включва въ единъ тесенъ партенъ кръгъ, като игнорира да отбѣлѣжи толкова други важни обществени и икономически факти изъ кипящата дѣятелностъ. Понеже никоя редакция не располага съ много пари, тя не може още, както правятъ другадѣ, да испрати или задължи една армия публицисти, репортери, корроспонденти и други такива, които да шаватъ изъ провинцията, да ровятъ изъ най затънените кътове, да поглѫщатъ дѣятелностъта, да я съобщаватъ безъ фалшифициране, безъ извръщение. Най послѣ, социално икономическо ново брожение не може още да ги ориентира.

Ала като обясняваме настоящето положение на нашето вѣстникарство, ние не го и оправдаваме за въ бѣдѣ. Ние настояваме на това, че обществено—икономически у насъ животъ става отъ денъ на денъ по сложенъ и по подвиженъ, че нашето вѣстникарство не трѣба да закъснява, за да го отрази въ себе си. Да, икономическото развитие у насъ е почти разрушило основите на патриархалния селско стопанственъ режимъ; то вече разбира старите еснафски организации въ градовете. Селенина е въ недумение и тѣрси изходъ. Той е въ криза. Занаятчиата, както търговеца и капиталиста, тѣрсятъ опора ту въ държавата, ту въ частните съдружавания, за да се ориентиратъ и подмладятъ публичния животъ въ градовете, се развива въ ущербъ на семействия. Едно ново обществено мнѣние, съ нови аспирации, отива да се оформира. Ми-сияция човѣкъ, досега равнодушенъ наблюдателъ, тѣрси данни да си обясни всичко това, да го обхване съ единъ поглѣдъ, ако може, та да начертаетъ своята роля. Съ една речъ, индивидуализма у насъ настъпва, класовитъ особености и съзнания се стрѣмѣятъ да взематъ една по опрѣдѣлена форма. За това животъ се усложнява, става подвиженъ. Вчерашното не е днешното: да—то лесно минава въ: не; днесъ бура — утѣхъ ураганъ.

Прочее, текущата дѣятелностъ у насъ, която ни обсадява отъ вредъ, която ни движи, вълнува, ввежда въ борба, изиска съ-отвѣтственно фактическо съдѣржание въ нашето вѣстникарство, иска реформа. Трѣба да се ловятъ моментигъ, промѣнитъ, най малки дори въ всичките области и да се отразятъ въ вѣстниците въ форма на кратки, ясни и

върни съобщения. Не бойте се за пари и за възможността им да използватъ на полето на журнализа. Същото това движение, що очъртахме, ви носи вече и умственъ пролетариатъ. Парите ще дадатъ отъ абонатите за такива въстници и отъ обявления. Ако послѣдните сега се търсятъ още, скоро ще изобилстватъ, понеже конкурентите нарасватъ.

Такива въстници желаемъ ние и въ столицата и въ провинцията.

X.

ИКОНОМИЧЕСКИ ОТДѢЛЪ.

Въ миниатюра няколко номера отъ въстникъ ни, ний разглежда горе долу въ какво положение се намира земедѣлътието на насъ и посочихме въ кратце, че какви именно реорганизации ще трбъвало да се направятъ относително производството на земедѣлътието на, за да се постави на една по-благоприятна почва. Обаче за постигане на това, не малка роля играе и капиталътъ.

Капиталътъ погледнатъ отъ теоретическо и практическо гледище, у насъ особено, се третира тъй, както въ държавите времена. Неможемъ да не признамъ факта че между нашия народъ нѣма капиталисти. Имаме, ала тяхъ капиталъ дали се обработва тъй, спорѣдъ както ни учи икономиката? На този въпросъ ний отговаряме отрицателно. За да туре въ обращение нѣкой нашъ капиталистъ своя капиталъ, това ще биде голъмъ рисъкъ за него, защото или ще изгуби това, което е вложилъ, или нѣкъ ще спечели по-малко отъ колкото ако го употреби въ лихварство. Първия случаи, прѣди всичко, ще му по-пречътъ обстоятелствата, че у насъ от欠缺а въ производството на земедѣлътието на, за да се постави на една по-благоприятна почва. Обаче за постигане на това, не малка роля играе и капиталътъ.

Прѣди нѣколко дни, имахме случая да се разговаряме съ единъ касиеръ на земедѣлъческа касса, относително фаталното състояние на земедѣлътието. Между другото този нашъ приятелъ ни расправяше такива случаи, че да ни ги расправяя другъ нѣкой, жъно ѝ го повървали. Той ни расказваше между прочимъ и това, че земедѣлъците прибъгвали до земедѣлъчески каси да взиматъ пари подъ лихва само за прѣхрана за себѣ си и добивътъ си. — Употреблението на капитала днесъ така главно се третира, че служи за да съчини единъ, и обогатява другия, които събиратъ подвижния капиталъ безъ да го употребяватъ въ друго.

Това именно обстоятелство е една отъ причините за съсипване икономически земедѣлъца и държавата на нациите, които тъй раченици напрѣдватъ. Ако погледнемъ учението на политическата икономия, то ще забѣлѣжимъ една голъма противоположностъ относително сегашното разширение обрѣщанието на капитала на насъ. Постояниятъ капиталъ трбъба да произвѣждатъ безъ да измѣни сѫщността си, а подвижниятъ да измѣня продуктътъ въ сѫщността си. Подвиженъ капиталъ е и парите. Щомъ тия пари се обрънатъ въ стоки, тогиши нии имаме обращение, което облагодѣтъствува и самата страна, а щомъ обращението спрѣ, както е у насъ, прѣвѣжда икономически ударъ и на населението и на самата държава. За да се прѣвѣже, обаче, този ударъ, то изисква се идеалътъ на всички производителъ да се състои главно о принципътъ — обращението, т. е. да промѣни съ най-голъма бързина колкото е възможно повече сирови производствения въ стока и да се прѣвѣже по скоро стоката въ пари, които подигрятъ такъ да промени въ сировъ материалъ или въ постъпление капиталъ и т. н.

При това не малко влияние има и откритията на машините. У насъ никога ще не може да процълти индустрията и напрѣдне въ икономическо отношение страната ни, ако не прѣвѣгнемъ и къмъ тия фактори, съ които конкуриратъ другите по-напредъшни държави. При това не трбъба да се испуска изъ прѣдъ видъ, че машините ще иматъ за целъ само да намали трудътъ, но и врѣмето и пространството. Историята на трудътъ не е нищо друго, освенъ история на борбата, която человѣкъ води съ врѣмето и пространството (бързината на обрѣщението). Едно врѣме Атиличаните, както и ний сега, се придѣржаха о принципътъ: times is money (врѣмето е пари), но тъ днесъ правятъ противното, както и всички други цивилизовани нации. Тъ днесъ богатството съставлява чрезъ оползотворение на врѣмето, неговото намаление и обрѣцната на обрѣщението.

Учениятъ икономистъ Мене отнесително богатството на една държава казва: „кредитътъ съставлява ресурсъ на производството, а послѣдното богатство на страната“. Такива фактори, обаче, въ нашата държава не сѫществуватъ. Спорѣдъ както съобщихме и въ миниатия номеръ отъ въстниците ни, финансово Министерство се занемава сървично съ идеата за скъпъване въ скоро врѣме единъ заемъ отъ 10 милиона лева, за усиливане капиталътъ на земедѣлъчески касси. Съгласно рѣшението на камарата подобни заеми ще бѫдатъ гарантирани отъ всички

земедѣлъчески кassi, които притѣжаватъ скупъмъ единъ собственъ капиталъ отъ близо 22 милиона лева. Но този способъ да ли ще удовлетвори земедѣлъца и занаятчията? — На това ний се съмняваме.

Както видѣхме и по-горѣ, политическата икономия е признала, че най-могъщественото сѫдество, за бързо и въвъстрианското повдигане на единъ народъ е доста тъчната парична кредитъ, съ който располагатъ земедѣлъците, които съставляватъ животворната сила на всичка държава. И за това по-напредъхливътъ днесъ културни народи не губиха време безъ да се въсползватъ отъ нея. Въ Германия, Италия, Русия и пр. отдавна вече сѫ открили такива земедѣлъчески индустритални банки, които съ голъми капиталъ, а съ малки лихви, помагатъ на земедѣлъца, индустриалца, които стократно се ползватъ повече отъ колкото кредитното учрѣдzenie. Тези банки, освенъ ипотечни гаранции, но правятъ още такива улѣснения на земедѣлъца или промишленникъ, като имъ даватъ възможностъ улѣснения за да истигълъкъ пари тъ дѣлътъ гаранция материалътъ, който прѣбъжаватъ, живоглиъ и реколтътъ следъ тѣхното приближение.

Обаче, за да се осъществи и у насъ такова нѣщо за да избѣшимъ нашия селякъ отъ тия пиявици-лихвари, които и крѣвътъ му почнаха да смучатъ, то ний намираме за сѫсително сѫдество, ако за въ бѫдъщъ се открие земедѣлъческа банка, каквото се предполагаше въ по-миниатия сесия на Наропото Събрание да се открие, по които имъ изработенъ и законопроектъ. Но както и да е, нуждата ще покаже бѫдъщъ. Наистина сключватъ ието отъ 10 милиона лева за усиливане капиталътъ на земедѣлъчески кassi не е малка сумма, но това е важно, да се даде най-голъмо улѣснение, щото този капиталъ исклучително да улѣснява земедѣлъца и индустриталецътъ съ колкото се може по-износни лихви. Но този начинъ ще може до нѣде да се помога на испадналия нашъ земедѣлъцъ и промишленникъ.

Лозарството въ Пльвенъ и Министерски съвѣтъ.

Всички ще признае, че града Пльвенъ е доста забѣлѣженъ по съвѣтъ си лоза и вина. Отъ всички си страни, освенъ Юго-Западната, той е забобленъ съ хубави лози които се простиратъ около 2 километра на ширъ. Прѣди 3—4 години отъ тези лози се получаваше голъмо количество черно хубаво вино, отъ което една частъ се употребяваше за нуждата на града, а по-вече се изнасяше вънъ отъ окръга и то най-много за столицата. Всъка есенъ се стичахъ много търговци отъ София, които съ ищаха купувахъ вината ни, защото не само че се произвѣдахъ въ голъмо количество, но се отличавахъ по качествеността си. Може да се каже, че едничката прѣхрана на жителите отъ този градъ е отъ лозата имъ. Всъки занаятчии, земедѣлъцъ, па и търговецъ по краи другите си занятия обработватъ и по нѣколко лози. И най-бѣдните работници притежаватъ по нѣколко дюлюма лоза, които обработватъ още по примириенъ начинъ и отъ които искарватъ прѣхраната си и плащатъ данакътъ си.

Отъ нѣколко години насамъ се забѣлѣзва единъ доста голъмъ упадъкъ на този поминъкъ. Но прѣди се е полчвало отъ единъ дюлюмъ (1600 кв. м.) лоза отъ 9—10 х. л. отлично по качеството си вино, когато днесъ еднакът се искарва 5—6 х. л. и то не до тамъ добро. Причината на този упадъкъ е отъ една страна метеорологичните явления, а отъ друга — не до тамъ доброто обработка. Началото на това упадение се узна още прѣзъ 1890 година, за това Окръжниятъ съвѣтъ прѣзъ тъзи година отвори едно Окр. Винарско — Земедѣлъческо училище, въ което да подгответъ специалисти по този поминъкъ хоръ. Въ програмата на това училище отъ първата година се прѣдвиджаше по-вече материалъ по лозарството и винарството, които практически да се изучаватъ. За практикуването на учениците по винарството се устрои една винарска изба, въ която съ приготвяватъ доста вкусни стари вина. Въ втората година програмата на това училище се измѣни, като се уравни съ програмите на сѫществуващи Садовско и Русенско Зем. Училища. Учениците, които съвѣрихъ въ това училище добри практически познания не само по винарството, но и по земедѣлътието и скотовъдството, за които цѣлъ училището притежаваше единъ Окр. Обр. чифликъ.

Министерски съвѣтъ тая година като вижда, че отечеството ни ще може да се снабди съ практици — земедѣлъци само отъ двѣтъ земедѣлъчески училища — при гр. Русе и Садовското, и че се има нужда отъ специалисти хоръ по лозарството и винарството, постановиъ е да се приеме досегашното Плѣв. Окр. Зем. училище за държавно Винарско — Земедѣлъческо, като се отпусналъ и 35,100 лева за поддръжанието му.

Тоа ново училище ще ни даде младежи, които да иматъ по-вече познания по лозарството и винарството. Такива хора намъ сѫ вуждни, както за повдигането на този испадналъ поминъкъ въ цѣлата

на страна, така и за запазване, до нѣкѫдъ упощението му отъ «чумата на лозата» — филоксерата зараза, която отъ денъ на денъ взема се по голъмъ размѣръ.

Тази постъпка на Министерски съвѣтъ ни показва, че той ще се грижи за подобренето не само на лозарството и винарството, но и другите испаднали дрѣбни поминъци съ отварянието на такива училища.

ПОЛИТИЧЕСКИ ОТДѢЛЪ.

Балканска Конфедерация.

Човѣкъ трбъва да бѫде лишенъ отъ чувството на справедливостта, за да не се погноси отъ възмутителното поведение на силиния спрѣмо слабия и въ сегашната даже епоха. Прѣдъ надвечерието на ХХ вѣкъ силния все така безъ церемонно се отнася съ слабия, както и прѣди стотини години. Гдѣ сѫ тогава плодоветъ на цивилизацията: благородяванието на правителъ и въстържествуванието на справедливостта. Тия мисли ни румињи като чухме, че Австрийскитъ политици поискали, да наложатъ на правителъните на насъ распореждания veto и да съспендиратъ единъ нашъ, вече вълъвъ въ сила, законъ (за акциза), защото не имъ изнасятъ. Тази не-простенна намѣса въ вътрешните ни работи е опасенъ прецidentъ и безнаказанно експлоатиранъ вече нѣколко пъти. Похвално доброжелателство, не ще ни дума. Не дейте сѫди, ни даже издирва злоупотрѣбителътъ съ властта, живота, имота и честта на съгражданите ви, ни заповѣдатъ; а посль ще прогласятъ: че желаятъ да видятъ въ България само редъ и тишина. Сѫдилицата да не наказватъ и даже да не издирватъ прѣстъпници отъ една страна, а отъ друга — редъ и тишина и мирно прогресиране. Не е ли това присъмъкъ и горчива ирония? Но не е само това. Законите за акциза и патентъ не бивало да се прилагатъ върху Австрийскитъ произведения и подданици. Хемъ просто и ясно се казва: небиза, безъ всѣкаква прѣдупрѣдителностъ. Ако една велика държава е недоволна отъ финансовата политика на друга, то първата най-много почва политиката на репрессалии; но никога най-напрѣшъ не извиква: veto!, понеже послѣдното е сигналъ за война. Но България е малка, съ нея бива да не се церемонятъ. — Подиръ това какво трбъва да правимъ ний Българитъ? Какво трбъва да сторятъ Сърбите, Черногорците, Гърците и пр., не велики държавици на Балканския полуостровъ, които сѫще не редко сѫ унижавани и обиждани? Дали да се откажемъ отъ всѣкаква самостоятелностъ и независимостъ, или да потърсимъ исходъ отъ това незавидно положение? Безъсъмнение, отговаряме да и че този исходъ трбъба да се търси въ образуванието на една Балканска конфедерация. Достолѣтното сѫществуване на всѣка една балканска държавица е напълно съвмѣстимо съ реализирането на Балканска конфедерация и само чрѣзъ нея ще може да се гарантира свободата и прогресирането на балканските народности. За сега само повдигаме този капиталенъ въпросъ, а послѣ ще се постараємъ, да го разгледаме всестранно и безъ прѣдвзета мисълъ.

ЛѢТОПИСЪ

Конкурсъ на домашни животни и земедѣлъчески ордия въ гр. Пльвенъ. Министерството на земедѣлътието и търговията на 21 того е испратило до Г. Г. Окръжниятъ управителъ, Ветеринарниятъ лѣкаръ и земедѣлъческиятъ надзирателъ телеграма съ слѣдующето съдѣржание:

«Разгласете чрѣзъ окопийскитъ начальници и общинските кметове, че идущето лѣто, прѣзъ врѣме на най-добритъ пазари въ гр. Пльвенъ, ще се открие конкурсъ на производителъните домашни животни: коне, гове а, овце, свине, птици и на земедѣлъчески ордия: машини, плугове, бранни, триери, селчки, жътварки, вършачки земедѣлъчески кола и пр. Земедѣлъческиятъ ордия можтъ да бѫдятъ мѣстни и инострани. — На конкурса ще участвуватъ слѣдующи окръзи: 1) Пльвенски, 2) Ловчански, 3) Севлиевски, 4) Свищовски, 5) Врагчански, 6) Ломски, и

7) Бидински. Влезте въ споразумение съ населението, за да почне послѣдното да подготвя още отъ сега своя добитъкъ и инструменти. На конкурса ще има особена комиссия отъ военното министерство което ще да купува за артилерията тоне съ най-добри цѣни. — Подробни наставления за връщето и срока на конкурса и паричните награди, които ще се отпустятъ, ще получите допълнително заедно съ особена программа и нуждните декларации.

Ние на пълно съчувствуваме на този конкурсъ и се радваме, за гдѣто той ще се състои въ нашия градъ. Въ единъ отъ слѣдующите броеве, ще разгледаме сѫщността и полезната цѣль, що се гони, за да се насърчятъ нашите земедѣлци и индустриалци.

— Почтилъ да излиза въ гр. Русе новъ седмиченъ в. „Балканска Независимост“, органъ на народната либерална партия. Годишъ абонаментъ 8 лева.

— На 18-и м. м. въ градът ни се отпразнува рождениятъ денъ на Н. Ц. В. Прѣстолонаслѣдника Борисъ. Сутринта имаше молебенъ и парадъ.

— Въ София се съставилъ печатарски работнически синдикатъ подъ предсѣдателството на г-нъ Ст. Д. Барчевъ. До сега имало записани повече отъ 200 членове-работници. Ний като ржончъскаме на това толко похвалило дѣло, дължни сме да напомнимъ на настоятелството, между другото, било чрѣзъ литератури вечеришки и сказки да вдъхни у младите работници и онай хуманно и Божествено чувство, което щи дарява религията. При това, повече отъ желателно е, ако примера на Софийските работници се подражае и отъ другите краища на отечеството ни.

— „Промишлено-търговски вѣстникъ“ е почналъ да излиза въ ст. София, подъ редакторството на г-нъ А. Гаранфиловичъ. Излиза всѣка недѣля. Годишъ абонаментъ 5 лева. Вѣстника се списва доста вѣдо и съдържа важни икономически сѫтации. Добръ ще стори г-нъ Гаранфиловичъ ако отбъгва разните партизански расправи, спорѣдъ както и обѣща въ първия брой.

— На 17-и м. м. въ София се извѣрши вѣчичниятъ обрядъ на г-нъ А. Франгъ (бивш редакторъ на в. „Съгласие“) съ г-да Елена Блуменфельдъ. Нашите най сърдечни честитвания на младоженците.

„Млада България“ независимъ демократически вѣстникъ, почналъ да излиза въ София подъ редакцията на г-нъ А. Ризовъ. Намъ доста и изненада хубавата програма на този вѣстникъ, която е едно рѣдко явление въ нашия журналистически миръ. Въ програмата на в. „М. Б.“ между другите хубави мисли за политическа животъ на настъчетъ и слѣдните редовѣ: почти всичките политически вѣстници у нас или сѫ органи на разни партии и може да използватъ тази служба подъ фалшивия етикетъ на „независими вѣстници“. Самия имъ този характеръ тукъ на тѣхъ печататъ на едно пристрастие, което често отива до изопаченето на общественни факти и игнорирането на всъкъ добро у противника. — За сега ний най-горѣщо прѣоргъжваме в. „Млада България“ на нашите читатели.

— Съ особено удоволствие извѣстяваме нашите читатели, че отъ нова година насамъ нашите еснафи кундражи и желѣзи показватъ трѣскава дѣятельност за съставяне на дружество, та чрѣзъ това да приематъ общия за насъ българитъ девизъ „съединенето прави силата“. Нашите сърдечни благопожелания за успѣха на Г. Г. инициаторите и участниците въ тѣзи благи дѣла.

ТЕАТЪРЪ. На 14-и м. м. тухапното гражданско общество „Дружба“, даде една частна танцовальна вечеринка, на която пристъпватъ всички членове и поканените отъ тѣхъ гости. При началото на вечеринката дѣржи се една сказка отъ г-на Чукчуковъ, относително цѣлта на гражданско общество „Дружба“. Имаше четене и декламация, която по своя си изборъ никакъ не отговаряше по случая. Желателно е, при такива танцовальни вечеринки, да се избира и съответстващи материали било за четене или декламиране, съ хумористическо съдѣржание.

* На 15-и с. м., както извѣстихъ на читателите си, тухапното офицерско общество прѣстави въ полза на благотворителното дружество „Съгласие“ Станчевата драма „Стефанъ Карадакъ“ и побългарената отъ гърци, прѣводъ на Доброплодния комедийската „Трагама ефрейтори“. Заобико и двѣти писци се изиграха сподъчливичко отъ Г. Г. актьоръ и актрисъ. Забѣлжително е явленето—похвалната инициатива на г. офицерите, които дадоха добъръ урокъ на нашата божемъ интелигенция въ онзи краища на отечеството ни, гдѣто дългъти зимни нощи прѣкарва въ бедъвие и губене на врѣмѧто изъ кръчмите и кафенетата.

* На 18 с. м. тухапното офицерско общество даде една танцовальна вечеринка, по случай рождениятъ денъ на Н. Ц. В. Прѣстолонаслѣдника. На вечеринката пристъпватъ всички Г. офицерите, но и много поканени граждани.

ЛИТЕРАТУРНА ВѢЧЕРИНКА. На 21 с. м. женското дружество „Развитие“ даде литературна вечеринка въ театралния салонъ „Съгласие“. Г-нъ Ив. Генчевъ прочете една доста подъзна сказка—за физическото възпитание на деца, които съ удобствието бихме й дали място въ вѣстникъ си. Г-да М. Евстатиева хубаво издекламира стихотворението: „Отечество“ Г-да Е. Ненкова съ голъмо въздъхване испълнила декламациите „на дѣтето“, които се посреща съ гърмогласи ржонческания. Г-да Маждракова произведе екстазъ на публиката съ испътата отъ нея стара народна песен на SOLO Г. Х. Цвѣтковъ издекламира „олъжението на Шипка“ отъ Базова. До тукъ съдѣржателна „Македония въ робство“, но не излъзе до тамъ съдѣржателна. Втори отдѣлъ започна пакъ съ декламации, четене и съвръши съ Живковата „селска седъка“ и живь картина. Не можемъ безъ да не забѣлжимъ и хубаво издекламираната отъ г. А. Анастасова „Ода на празнината Кисля“, която доста разсмѣа публиката. Тази вечеринка се свирпи отъ комедията „Недоразумение“, което тоже хубавичко се изиграва. — Желателно е почитателите на женско дружество по-честично да дават такива литературни вечеринки. При това още по-желателно е, ако пънинето се акомпанира отъ пиано. Ний мислимъ, че ще се памърти икона Пълзенска дама, която да свири на пиано и вземе участие въ вечеринката.

* На 26 с. м. обществото „Дружба“ даде втора частна вечеринка на членовете, всѣкъ отъ които поканиха по двама гости.

Нѣколко думи по новия международенъ язикъ „Есперанто“.

Стремлението на човѣчеството особено при надвеченето на настоящия вѣкъ е прогресивно т. е. замѣняване трудътъ съ искуството. Послѣднитѣ открития на науката сѫ доказателство на това наше твърдение.

Слѣдователно, човѣческиятъ умъ не се спрѣ само на това, а отиде още по-нататъкъ — изнамирането на единъ всемиренъ международенъ язикъ, който да избави човѣчеството отъ тъзи нямотия и му даде най-елементарнитѣ улѣснения въ сближенята и съобщенитета.

Излишно ще бѫде, мислимъ, да спомѣняваме, какви мѫчинотии се посрещатъ днес изъ международитѣ при отсѫтствието на интернационаленъ язикъ.

У насъ напримеръ, да рѣче нѣкой да се отнесе до нѣкоя европейска кѫща, то ще трѣбва да знае този язикъ, какъвто е господствующия въ държавата, така що при първъ погледъ въ търговско отношение се явява една отъ най-вѣтизищите нужди отъ такъвъ единъ общъ язикъ. Ако погледнемъ историята на човѣчеството ще забѣлжимъ, че още въ минулите нѣколко столѣтия се е направило опитъ за провъзгласяването на единъ всемиренъ язикъ отъ най-обработенитѣ тогава живи язици, като напримѣръ Гръцкия и Латинския, които и до днесъ заематъ първо място между другите културни живи язици, ала такава идея се е посрещала твърдъ индиферентно отъ тогавашните народи, които за такова едно въведение поглеждаха съвършено отъ друго гледище на работата, както ние днесъ, подъ натискътъ на невѣжеството, което затъмнява българскиятъ хоризонтъ.

Отъ 9 — 10 години насамъ въ Германия г-нъ Д-ръ Заменховъ съ голъмо старание избрѣти единъ всемиренъ международенъ язикъ, подъ название esperanto (надѣжда), граматиката на който е най проста и естественна, съ най просто правописание и произношение; а думите приятни и на слуховия органъ. Рѣчникътъ е създаденъ изъ думите, които сѫ вече извѣстни въ повечето цивилизовани народи измѣжнати изъ Латинската терминология. Азбука на Международния язикъ е латинска и всѣка буква се произнася тѣй, както нашия язикъ; а язикътъ се обмадава съ малко корени и много думи, така що този язикъ е така лесноизучимъ и общедостъпенъ, изучаването на който за единъ срѣднообразованъ човѣкъ достатъчно му сѫ само два часа за да изучи граматиката и окончанията на думите — мѫжки, женски, срѣдни родъ и т. н.

Този новъ язикъ отъ начало бѣ обѣрналъ вниманието на по-голѣмата част отъ европейския печатъ, който го разгледа отъ всѣка страна и го намѣри за единъ отъ най сполучливи международенъ язикъ. Въ Германия, Русия, Америка, Белгия и др. сѫ открити учебни курсове по есперантовия язикъ. Лондонския филологически вѣстникъ «Language» намѣрва този язикъ за единъ отъ най-сполучливи международенъ язикъ. Въ Германия, Русия, Америка, Белгия и др. сѫ открити учебни курсове по есперантовия язикъ. Лондонския филологически вѣстникъ «Language» намѣрва този язикъ за единъ отъ най-сполучливи, който заслужва да се прѣподава въ всичките училища. На сѫщия язикъ се издава въ Германия и журналъ „Esperantisto“. Прѣведенъ сѫ на есперантовия язикъ и отъ съчиненията на Пушкина, Лермонтова, Мичкеевича, Шекспира и др. знаменити писатели.

Отъ настоящата година въ Москва започна да се издава и втори есперантистки журналъ „Posrednik“, който между другото ще изучва и реформитѣ, които ще трѣбва да се правятъ по язикътъ.

Както вижда читателя, есперантовия язикъ въ едно кѫсъ врѣме можа да се распространи почти въ цѣлата образованъ свѣтъ. Защо тогисъ и ний да не изучимъ този толъкъ лесенъ и полезенъ язикъ? Защо така прѣзъ прѣсти да гледаме на такивато едини фактори, които обѣщаватъ щастие и благоустройствие на настоящето и на бѫдѫщето поколение? Ний мислимъ, че врѣме е вече да влѣземъ въ редоветъ на другите просвѣтени народи и по-субективно да се отнасяме къмъ тия идеи, които обѣщаватъ полза на човѣчеството.

Стихотворение.

Одѣхнахъ си свободно

Въ тѣзъ чужда земя;

Искажахъ тѣжно това

Що тамъ тѣзъ мѫ душа...

Трѣбва ли да изброявамъ

Опъзъ цѣлъ сонъ борци,

Съ перо и пущка въ рѣка

Ни дадоха тѣзъ свобода?

Да, всички тѣзъ тружици

Събрали въ тѣзъ земя

Рискуваха живота,

Салтъ за свобода,

Най-сподиръ катъ тръмна

Българския топъ

Българи свободата

Въвъ кметата земя,

Но уви! тѣ бѣ за малко —

Хайде пакъ захвана

Всички да пиши

Отъ нашата Европа,

Що тамъ тѣзъ ни души...

Подности и интриги,
Каишникъ и вѣже;
Шипони да крестосватъ
Великое юношество —
Всичко това поквари
Всеки патриотъ —
Единъ приклониха
Глава на той бичъ,
Други станаха жертвъ
Въвъ черната земя...
Една отъ тѣхъ имена
Въ влакния вандътъ,
А щѣлъ ронъ други
Истински борци
Изгонени жестоко
Въвъ тѣзъ чужда земя,
Гдѣто тукъ събрали
Свободно и безъ страхъ
Да си искахъмъ това
Що тамъ тѣзъ ни души...
Колю.

Букурецъ, Априлъ 1894 г.

Движенето за почитъ за и отъ градъ ни.

1) За ст. София въ Пондѣлникъ, Четвъртакъ и Събота
Отъ ст. София въ Вторникъ, Четвъртакъ и Събота.

2) За гр. Търново, Ловечъ и Севлиево:
въ Вторникъ, Четвъртакъ и Събота и отъ сѫщите градове прѣстига въ сѫщите дни.

3) За гр. Русе: Вторникъ, Четвъртакъ и Събота
Отъ сѫщата станция пристига: Пондѣлникъ, Четвъртакъ и Събота.

4) За Никополь: Пондѣлъ, Четвъръ и Събота; Отъ сѫщата станция пристига: Нѣдѣля, Срѣда и Петъкъ.

Правителственъ курсъ на монетите.

Златни:	Турски лари — 22 л. 70 ст.	Наполеонъ — — — 30 л.
Полуимпериалъ — 20 л. 50 "	Срѣбрни:	
Английска лира — 25 л.	Германска марка — 1 л. 25 ст.	
Минъ — — 11 л. 60 ст.	Австр. фиоринъ — 2 л. 50 "	

2 — 3

ОБЯВЛЕНИЯ.

Българ. Драмат. Трупа „Искрица“

Приемаме актиорки съ мѣсечно възнаграждение, които иматъ практика: 1) при практика 6 мѣсечна, мѣсечно възнаграждение — 100 лева, 2) при практика година — 120 лева, 3) при година и половина — 135 лева и 4) при 2 и повече години — 150 лева.

Документите да се испращатъ до Директора: Г. Д. Влаховъ

гр. Пловдивъ. 2 — 3

ОБЯВЛЕНИЕ.

